

Handläggare
Eskil Swerkersson
Telefon: 08-50814020

Till
Enskede- Årsta- Vantörs
stadsdelsnämnd

Planerad förskoleutbyggnad 2017- 2021

Förvaltningens förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens lägesrapport för den planerade förskoleutbyggnaden under perioden 2017-2021.

Leif Kananen
T.f stadsdelsdirektör

Ulrika Klemets
Ekonomichef

Karin Åberg
Avdelningschef förskola

Sammanfattning

Förvaltningen har arbetat fram en sammanställning av den planerade förskoleutbyggnaden inom stadsdelsområdet under perioden 2017- 2021. Sammanställningen syftar till att åskådliggöra hur förvaltningens förskoleplanering beaktar kommande ökning av barn i förskoleålder, såväl som behov av upprustning av befintliga lokaler.

Bakgrund

Inom stadsdelsområdet planeras cirka 25 000 bostäder byggas fram till år 2030, vilket ställer höga krav på förskoleplaneringen för att säkra barnomsorgsgarantin. Varje år genomför förvaltningen två olika sammanställningar av planeringsläget, uppdelat på olika tidsperioder. I underlag för budget för aktuellt år, med inriktning mot följande två år, finns en lokalförsörjningsplan som bland annat sammanställer den planerade förskoleutvecklingen för en treårsperiod. För att få en bild av den mer långsiktiga förskoleplaneringen arbetar förvaltningen årligen fram ett tjänsteutlåtande som sammanställer den planerade förskoleutvecklingen för en femårsperiod.

Ärendet

Antalet barn i åldrarna 1-5 år i Enskede-Årsta-Vantör beräknas öka från 6 463 barn under 2017 till 6 747 barn under 2021, enligt SWECOs årliga befolkningsprognos som utförs på beställning av Stockholms stad. Det är en ökning med 284 barn.

År	2017	2018	2019	2020	2021
Befolkning (1- 5 år)	6463	6442	6507	6551	6747

Figur 1. Befolkningsutveckling 2017- 2021 i Enskede- Årsta-Vantör för åldersgruppen 1- 5 år.

Swecos prognos används av förvaltningen som ett brett planeringsunderlag men fortlöpande kommunikation sker dessutom med Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret och olika byggaktörer för att få en mer nyanserad bild av den planerade utbyggnadstakten av bostäder.

Cirka 25 000 bostäder planeras i stadsdelsområdet fram till 2030. Detta innefattar både större stadsutvecklingsprojekt såväl som mindre förtätningsprojekt. Ett urval av projekt där bostäder kommer att färdigställas under perioden 2017-2021 illustreras i bild 1.

Större byggprojekt i Enskede- Årsta-Vantör 2017- 2021

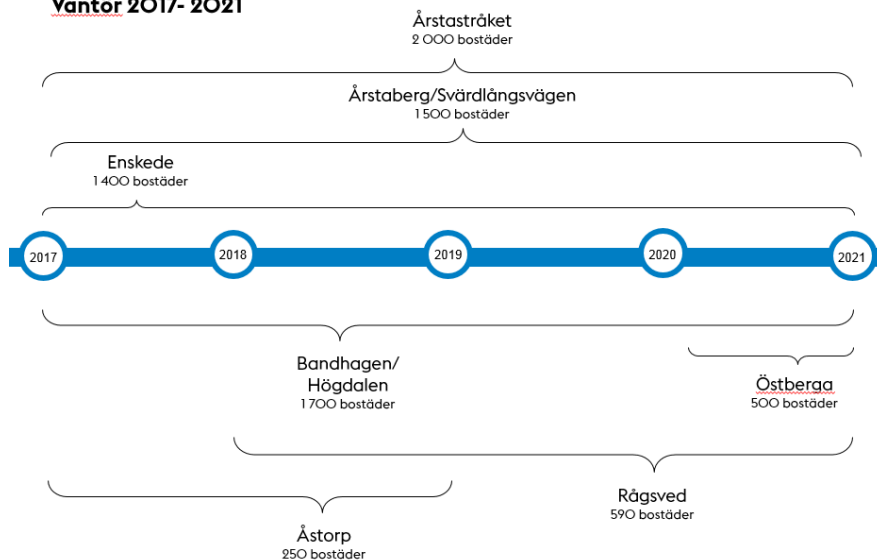

Bild 1. Större byggprojekt i Enskede- Årsta- Vantör 2017-2021.

Förvaltningen strävar i förskoleplaneringen att få till stånd en balans mellan antal förskoleplatser och behov. Detta är en utmaning eftersom antal bostäder i exploateringsprojekt kan ändras under olika planeringsskeden, samt att det ofta är svårt att bedöma vilka åldersgrupper som kommer att flytta in i nya bostäder.

Som utgångspunkt efterfrågar förvaltningen två avdelningar per 100 bostäder, men detta nyckeltal kan korrigeras om det t.ex. finns ett stort underskott av förskoleplatser i ett visst projekts närhet eller om det uteslutande byggs studentbostäder.

Förvaltningen beställde 2016 ett förskolelager i DpMap, som är det kartverktyg som används av Stockholm stad för att hantera geografisk information. Förskolelagret innehåller information om planerade samt befintliga förskolor kopplade till punkter på en karta (se bild 2). Under 2017 kommer övriga stadsdelsförvaltningar i Stockholm stad att ansluta sig till verktyget och ambitionen är att påbörja ett gemensamt utvecklingsarbete av förskolelagret för att utveckla dess användbarhet för förskoleplaneringen.

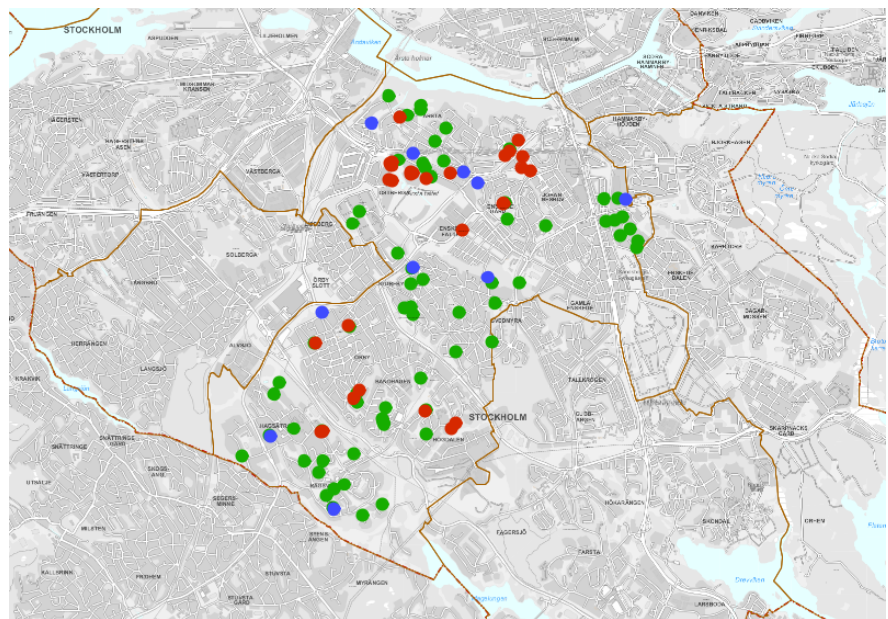

Bild 2. Förskolelager i DpMap där gröna punkter illustrerar befintliga förskolor, röda punkter illustrerar planerade (ej beslutade) och blåa punkter planerade (beslutade).

Följande sammanställning omfattar all planerad förändring i stadsdelsområdets förskolebestånd till och med 2021.

Hagsätra och Rågsved

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Hagsätra	Snesen , Kvarntorpsgränd 13-15	2019	96	Permanent bygglov finns och projektering för en förskola på sex avdelningar pågår. Möjlig konceptförskola. Byggs på den plats där det idag står en paviljongförskola.
Hagsätra	Snesen , Kvarntorpsgränd 13-15	2018	-48	Paviljongen rivs i samband med nybyggnation.
Hagsätra	Hagsätravägen 115	2017	96	Paviljongförskola på sex avdelningar.
Rågsved	Klippan , Bjursätragatan 72	2018	96	Byggnation pågår.
Rågsved	Klippan , Bjursätragatan 72	2018	-32	Befintlig verksamhet flyttas till ny förskola. Lokalen står kvar som evakueringslokal.
Rågsved	Tusenskönan , Spårfinnargränd 12	2018	-32	Verksamheten flyttar till den nya förskolan på Bjursätragatan 72.
Rågsved	Spårfinnargränd , Spårfinnargränd 17	2020	16	Utökning av befintlig verksamhet i samband med grundsanering utreds.

Paviljongförskolan på Hagsätravägen 115 byggs med en kapacitet som medger att den kan används som evakueringsförskola, för att möjliggöra planerade upprustningar och nybyggnationer av förskolor i dess närhet.

Förskolan Klippan i Rågsved har idag två avdelningar, men ett genomförandebeslut finns för att bygga en ny förskola på sex avdelningar inom fastigheten. När den nya förskolan står färdig kan samtliga avdelningar från förskolan Tusenskönan flyttas dit och dess nuvarande lokaler på Spårfinnargränd 12 kan rivas.

Högdalen, Bandhagen och Örby

Område	Förskola/address	År	Antal platser	Kommentar
Högdalen	44:an , Ripsavägen 44	2018	-96	Årsta VOB flyttas hit och det är osäkert om förskolan då kan vara kvar. Om förskolan ska vara kvar måste en förlängning av det tillfälliga bygglovet sökas innan det går ut 2018.
Högdalen	Högdalens VOB , Ripsavägen 38- 40	2021	128	Fristående förskola- Förstudie pågår
Högdalen	Skogsbacken , Ripsavägen 33	2021	80	Detaljplanearbete påbörjat för att kunna utöka verksamheten från fyra till nio avdelningar. En ny förskolebyggnad med plats för fyra avdelningar kommer att byggas inom befintlig fastighetsgräns. Dessutom kommer en ny avdelning tillskapas inom befintlig förskolebyggnad.
Högdalen	Gläntan , Önskehemsgatan 13	2018	-32	Tillfälligt bygglov löper ut 2018. Ytterligare fem år kan sökas
Högdalen	Trollesundsvägen	2020	128	Detaljplanearbete har påbörjats för att bygga en friliggande förskola på åtta avdelningar i Trollesundsskogen.
Högdalen	Skogen , Trollesundsvägen 55	2020	64	Detaljplanearbete har påbörjats för att bygga en ny förskoleutbyggnad med plats för fyra avdelningar inom befintlig fastighetsgräns. Tillsammans med de befintliga fem avdelningarna utökas då det totala antalet avdelningar till nio.
Högdalen	Tallbacken , Stålbogavägen 58	2020	-32	Utredning om rivning av förskolan pågår.
Högdalen	Tallbacken , Stålbogavägen 58	2021	64	Utredning om nybyggnation för att ersätta befintlig förskola som rivs.
Örby	Förskolan Vingåkersvägen 22-26 , Vingåkersvägen 22-26	2018	-64	Befintlig förskola rivs för att ge plats åt en ny på sex avdelningar på samma plats.
Örby	Förskolan Vingåkersvägen 22-26 , Vingåkersvägen 22-26	2019	96	Ny friliggande förskola på sex avdelningar. Paviljongförskolan på Råbyvägen ska användas som evakueringsförskola under byggtiden.
Örby	Råbyvägen	2018	112	Paviljongförskola på sju avdelningar med tillfälligt bygglov till och med 2024.
Örby	Åkerö , Åkerögränd 5	2019	16	Utredning om att utöka med en avdelning i samband med grundsanering.

Den nya förskolan i Trollesundsskogen samt utökningen av verksamheten på Trollesundsvägen 55 hanteras i ett gemensamt detaljplaneärende eftersom detta bedöms effektivt både sett från ett kostnads- såväl som tidsperspektiv.

Stureby och Enskede

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Stureby	Rörmokaren , Bjulevägen	2018	40	Två och en halv avdelningar i bottenplan på bostadshus som kopplas till befintlig förskola Rörmokaren på Bjulevägen 2-8.
Stureby	Stureby förskola , Uddeholmsvägen 236	2018	-64	Tillfälligt bygglov som löper ut 2018. Förlängning av bygglov med ytterligare fem år kan sökas.
Stureby	Lillkotten , Sågverksgatan 97	2021	-16	Paviljong till förskolan Kotten som ska avvecklas. Avvecklingsplan är anmäld.
Stureby	Terrassen förskola , Tussmötevägen 195	2017	-48	Förskolan Terrassen vid Stureby sjukhem har ett tillfälligt bygglov som löper ut 2017. Ansökan om förlängning av bygglov med fem år ska lämnas in.
Stureby	Paviljongen , Bastuhagsvägen 20	2021	-48	Paviljongförskola som ligger vid Stureby skola och som har ett tillfälligt bygglov som löper ut 2021.
Enskede gård	Bägersta Gård , Bägerstavägen 41	2021	-80	Inriktningsbeslut har tagits för utredning om rivning för att ge plats åt två nya förskolebyggnader.
Enskede gård	Bägersta gård , Bägerstavägen 41	2021	192	Två byggnader för totalt 12 avdelningar kommer att byggas inom befintlig fastighet för att ersätta förskolan på fem avdelningar som ska rivas.
Enskede gård	Trädskolan , Trädscolevägen 60	2018	-16	Är ett annex till musikförskolan Plantan. Tillfälligt bygglov löper ut och förlängning för fem år kan sökas.
Enskede gård	Mejeriet , Medlemsvägen	2018	96	Förskola i bottenplan på JM:s flerbostadshus. Byggnation pågår och inflytt beräknad till våren 2018.
Enskedefältet	Stureby , Ramviksvägen 205	2019	112	Projektering pågår.
Enskedefältet	Bägersta byväg	2021	64	Friliggande förskola på fyra avdelningar som byggs av SISAB vid Enskede rackethall.
Enskedefältet	Bägersta byväg	2021	128	Friliggande förskola på åtta avdelningar som byggs av Wallenstam.

Enskedefältet	Ålandsgatan/Ålandsvägen 13	2020	96	Markanvisning för förskola på sex avdelningar hösten 2017. Kommer att byggas av SISAB
Enskedefältet	Sportstugan , Enskedevägen 115	2020	-32	Avveckling och flytt av verksamhet till nya förskolan på Ålandsgatan.
Gamla Enskede	Lillstugan , Enskede Gårdsväg 41	2019	16	Större utredning pågår om eventuell avveckling eller utbyggnad.

Dalen, Blåsut och Johanneshov

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Blåsut	Åstorp 2 , Garagevägen.	2019	80	Projektering pågår för förskola i bottenplan på flerbostadshus. Förvaltningen förhandlar med HSB om hyra.

Årsta och Östberga

Område	Förskola/adress	År	Antal platser	Kommentar
Årsta	Humlan , Hummelvägen 10	2018	96	En ny förskola på sex avdelningar, vars byggnad ska vara ett passivhus i två plan. Byggnation startar i oktober 2017.
Årsta	Kullerbyttan , Ottsjövägen 26	2021	-64	Tillfälligt bygglov löper ut och kan inte förlängas.
Årsta	Glavsfjorden , Rämensvägen	2020	96	Fristående förskola på sex avdelningar inom Årstastråkets andra etapp. Detta möjliggör att flera av paviljongförskolorna kring Valla torg då kan avvecklas.
Årsta	Ormlången , Årstavägen	2019	64	Förskola på fyra avdelningar i bottenplan på flerbostadshus. Viss osäkerhet kring denna eftersom byggaktören Familjebostäder inte vill ha en förskola i byggnaden.
Årsta	Sävlången , Sandfjärdsgatan	2020	64	Förskola på fyra avdelningar i bottenplan på flerbostadshus som byggs av Stockholms hem inom Årstastråkets andra etapp.
Årsta	Sandfjärden , Sandfjärdsgatan 39	2020	-32	Paviljongförskola på parkmark där det för tillfället pågår detaljplanearbete. På grund

				av detta bedöms förskolan behöva avvecklas 2020.
Årsta	Skagersvägen 38-40	2020	-64	Tillfälligt bygglov till och med 2020 när Årstastråket etapp 3 byggs ut.
Årsta	Lilla Dalen, Hjälmarsvägen 16	2021	-32	Paviljongförskola på Årstaskolans skolgård vars bygglov löper ut . Avvecklingsplan är skickad till SISAB.
Årsta	Mullvaden, Hjälmarsvägen 39-41	2018	-32	Bygglov löper ut och avveckling är planerad.
Årsta	Valvet, Skagersvägen 38-40	2020	-64	Tillfälligt bygglov löper ut och kan inte förlängas på grund av exploatering på Årstastråket.
Årsta	Konstgjutaren (Stockholms hem), Årstastråket etapp 3	2021	64	Detaljplanearbete pågår för en förskola i bottenplan på flerbostadshus.
Årsta	Konstgjutaren (HSB), Årstastråket etapp 3	2021	64	Detaljplanearbete pågår för en förskola i bottenplan på flerbostadshus.
Årsta	Steningeparken, Årstastråket etapp 3	2021	96	Friliggande förskola i Steningeparken. Ingår i detaljplan för skola (F-9) och idrottshall som ska byggas i Steningeparken.
Årsta	Ånn 7, Årstavägen 112 (Årsta VOB)	2021	96	Integrerad förskola i VOB.
Östberga	Valla 1, Årstafältet etapp 1	2021	48	Förskola i bottenplan på bostadshus som ska byggas av HSB.
Östberga	Valla 1, Årstafältet etapp 1	2021	64	Förskola i bottenplan på bostadshus som ska byggas av Järntorget.
Östberga	Gläntan,	2021	96	Utredning pågår för en utbyggnad av befintlig förskola med sex avdelningar. Detta kräver en utökning av befintlig tomtgräns för att säkerställa goda utemiljöer.
Östberga	Ädelstenen, Kinnaredsgränd 69	2020	64	Ny förskola i bottenvåning på flerbostadshus.

Den totala planerade utvecklingen av förskoleplatser i hela stadsdelsområdet under perioden är ett tillskott på 1 800 platser, vilket motsvarar 112, 5 avdelningar. Enligt Swecos befolkningsprognos ökar antalet barn i åldrarna 1-5 år med 284, vilket med gällande inskrivningsgrad motsvarar 264 platser eller 16,5 avdelningar. Det finns dock en osäkerhet i detta antal eftersom samtliga barn som är inskrivna inte nödvändigtvis går i en förskola inom stadsdelsområdet.

Förvaltningens kartläggning av bostadsutvecklingen påvisar att cirka 8 000 bostäder kommer att färdigställas under perioden. Kartläggningen bygger på förvaltningens fortlöpande avstämningar med Exploateringskontoret, Stadsbyggnadskontoret och byggaktörer. Enligt förvaltningens nyckeltal på två avdelningar per 100 bostäder motsvarar detta 2 560 förskoleplatser eller 166 avdelningar.

De 112,5 avdelningar som förvaltningen planerar att tillskapa ligger alltså långt över det behov som Swecos prognos förutspår, men lägre än det nyckeltal som förvaltningen använder sig av i planeringen. Samtidigt bör det poängteras att den planerade ökningen med 112,5 avdelningar kan sjunka på grund av det inte finns någon garanti för att samtliga förskolor byggs. Många har t.ex. inte gått igenom ett detaljplanearbete ännu, varför det finns en osäkerhet i den sammanställning som har gjorts.

Dock anser förvaltningen att en fortlöpande utvärdering behöver göras med avseende på det nyckeltal som förvaltningen använder, eftersom det finns så tydliga motstridigheter mellan nyckeltalet som tillämpas och de prognoser som Sweco producerar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Lokal- och stadsmiljöenheten i samarbete med förskoleavdelningen.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen förslår att stadsdelsnämnden godkänner lägesrapporten över den planerade förskoleutbyggnaden.